

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

Guidelines on Leadership Development for School Administrators in the Digital Era
Under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2

เอื้องอรุณ อ่อนทุม¹, พิมลพรรณ เพชรสมบัติ²

^{1,2}สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Corresponding Author, E-mail: auengarun1@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นแบบวิธีผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2565 จำนวน 317 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม แบ่งตามขนาดสถานศึกษา และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้แก่ (1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีการกำหนดกลยุทธ์ สร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรม ทำแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับมาตรฐานงาน (2) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพครูมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา (3) ด้านทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการวิเคราะห์ปัญหาเป็นระบบ ริเริ่มพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษารายงานติดตามผล และปรับปรุง (4) ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อใช้เก็บข้อมูลจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ (5) ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ มีการวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมใหม่ ให้อิสระทางความคิด และตัดสินใจเอง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ/ผู้บริหารสถานศึกษา/ยุคดิจิทัล

ABSTRACT

This research employed a mixed methodology that combined quantitative and qualitative methods, aimed to 1) investigate the leadership of school administrators in the digital age under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2, and 2) explore the guidelines on leadership development for school administrators in the digital age. The research sample derived from cluster random sampling consisted of 317 teachers working in the academic year 2022 under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2. The instruments were questionnaires and interview forms. To analyze the data, the researcher conducted statistics consisting of frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis for the qualitative study. The findings revealed that: 1) The overall leadership of school administrators in the digital age demonstrated a high level. 2) The guidelines on leadership development for school administrators in the digital age included five dimensions. (1) Vision: Strategies are formulated to create a tool or innovation, an action plan in line with work standards. (2) Professional Development: Promoting and developing the quality of teachers to participate in the exchange of professional learning and the development of media and digital technology for education. (3) Skills for understanding and using digital technology: systematic problem analysis, initiating, developing, promoting, and supporting innovative media and educational technology; monitoring, reporting, and improving. (4) Building a digital network for learning: using online social networks and online databases to collect data and allocate resources to provide adequate support. (5) New innovation: Analysis of school problems encourages teachers to innovate by giving themselves freedom of thought and decision.

Keywords: Leadership/ School Administrators/ Digital Era

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้ โลกแห่งการเรียนรู้ได้พัฒนาไปอย่างมากจากการที่มีระบบ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

อินเทอร์เน็ตและการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งระบบเครือข่ายความรู้ออนไลน์มีการขับเคลื่อนอย่างเห็นได้ชัด ระบบอินเทอร์เน็ตจะมีบทบาทมากขึ้นจะช่วยให้คนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงความรู้ได้ ในขณะที่การเรียนรู้ในพื้นที่ที่ได้ปฏิบัติจริงซึ่งยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาเสริมทักษะด้านต่างๆ ในหลากหลายมิติ นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก และการบริหารในยุคดิจิทัลนั้น บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอลักษณะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้นำพบว่า มี 3 ลักษณะคือ 1) การกำหนดว่าสิ่งใดและที่ใดที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง 2) การวางแผนในการเปลี่ยนแปลง 3) การส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในองค์กรโดยผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง และรู้จักการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้นำที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลจะสามารถทำให้การดำเนินงานภายในองค์กรเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (รุ่งรัตน์ พลชัย, 2563, น.53) บริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังเช่นสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคนี้ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทั้งการเปลี่ยนแปลงในระดับต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของไทย การเปลี่ยนแปลงบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล รวมไปถึงการทำให้ครูยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้นจึงเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสถานศึกษาที่มีความซับซ้อน และมีความท้าทายหลากหลายเหตุผล ผู้บริหารจะต้องให้การยอมรับและนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้กับตนเองก่อนที่จะเผยแพร่หรือส่งเสริมให้ครูใช้ในการบูรณาการเข้าสู่สถานศึกษาต่อไป (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีรายละเอียดเป้าหมายให้หน่วยงานและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่เป็นดิจิทัลให้ครบถ้วน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่ Digital Life & Learning ตลอดจนพัฒนาภาวะผู้นำที่มีขีดสมรรถนะดิจิทัลสูง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นจะต้องมีภาวะผู้นำด้านดิจิทัลซึ่งเป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญในการทำงาน เพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับครูผู้สอนในยุคดิจิทัล ตลอดจนเป็นผู้ช่วยครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลให้เอื้อต่อการทำงานในยุคปัจจุบันอย่างสมบูรณ์เพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทยให้เข้าสู่ ยุคประเทศไทย ๔.๐ การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัลส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบการจัดการเพื่อ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

ใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ,2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมองเห็นความจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีความสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทำให้ส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2565 จำนวน 317 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการทางด้านภาวะผู้นำยุคดิจิทัล โดยใช้เกณฑ์การสังเคราะห์ที่ได้ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การพัฒนาวิชาชีพ 3) ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4) การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ 5) การสร้างนวัตกรรมใหม่

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

2. ขั้นตอนการวิจัย มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 1,765 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ จำนวน 317 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลโดยมีการให้ระดับคะแนนหาคาสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการประเมินข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และสวนเป็ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จากสถานศึกษาที่มีผลการสอบโอเน็ตสูงกว่าเกณฑ์ระดับประเทศกำหนด มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและจำนวนรายด้าน พบว่า

ข้อที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ค่าสถิติ			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.66	0.81	มาก	4
2.	ด้านการพัฒนาวิชาชีพ	3.74	0.80	มาก	1
3.	ด้านทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	3.73	0.83	มาก	2
4.	ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้	3.69	0.80	มาก	3
5.	ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่	3.63	0.89	มาก	5
	รวม	3.69	0.81	มาก	

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$, S.D.= 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ($\bar{X}=3.74$, S.D.= 0.80) รองลงมาคือ ด้านทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X}=3.73$, S.D.= 0.83) และด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ($\bar{X}=3.63$, S.D.= 0.89)

ตอนที่ 2 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้ ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการกำหนดกลยุทธ์ สร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมทางการบริหารเชิงรุกในการริเริ่ม พัฒนาสถานศึกษา และคุณภาพผู้เรียน มีแผนปฏิบัติการ สอดคล้องกับมาตรฐานภาระงานการบริหาร

ด้านการพัฒนาวิชาชีพ มีการยกระดับองค์ประกอบสร้างสรรค์และให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด มีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพครู วิชาชีพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการสื่อสาร

ด้านทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน มีการวิเคราะห์ปัญหาเป็นระบบ เพื่อนำไปพัฒนาและนำเสนอ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้การจัดการเรียนรู้

ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มีการสร้างเครือข่ายจากภายในและภายนอกในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความหลากหลายทางอาชีพในยุคดิจิทัลมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการสื่อสารกับเครือข่ายภายในและภายนอก เพื่อการถ่ายทอดเรื่องราว แสดงความคิดเห็น ตลอดจนถึงติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ได้ทุกสถานที่และทุกรูปแบบ

ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ มีการวิเคราะห์และพัฒนาสร้างผลงานทางวิชาการได้อย่างสร้างสรรค์ ใช้สื่อในการสื่อสารในการบริหารจัดการงานอย่างมืออาชีพ มีการวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน และนำความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมที่ได้จากการพัฒนาตนเอง วิชาชีพมาใช้ในการพัฒนา การบริหารจัดการสถานศึกษา

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษาไว้ดังนี้

ด้านการพัฒนาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและรองลงคือด้านทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีกระบวนการ มีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาทักษะตนเองด้านดิจิทัลอยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ออระญา ปะภาวะเต (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาวิชาชีพ มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถถ่ายทอดความรู้ทางด้านดิจิทัลให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ มีการสร้างเครือข่ายจากภายในและภายนอกเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนความรู้ของบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะอาชีพในยุคดิจิทัล มีการสร้างเครือข่ายและจัดทำสื่อสารสนเทศสำหรับผู้เกี่ยวข้องและเตรียมความพร้อมในการใช้สื่อและอุปกรณ์ดิจิทัล สร้างแรงกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมของการทำงานด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุฮำหมัดรุสลัน ลือบากะลูติง (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านการมีวิสัยทัศน์ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ให้เข้ากับยุคดิจิทัลอย่างชัดเจน มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการบริหารงานในยุคดิจิทัล มีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับยุคดิจิทัลเพื่อลงสู่การปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษณิศ วรสายัณห์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลตามหลักภาวะนา 4 ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิสัยทัศน์ มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีการส่งเสริมให้ความรู้กับบุคลากรในการสร้างผลงานทางวิชาการ มีโครงการเพื่อตอบสนองการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาภรณ์ ภูศรี (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดังต่อไปนี้

1.1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ท้นต่อสถานการณ์อยู่เสมอ ร่วมกันกำหนดนโยบาย และวิสัยทัศน์ภายในองค์กรร่วมกัน เพื่อให้มีเป้าหมายไปในแนวทางเดียวกัน สามารถพัฒนาความเชี่ยวชาญสู่ ความเป็นมืออาชีพ มีการวางแผนและพัฒนาความก้าวหน้าของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น

1.2 แผนปฏิบัติการที่สอดคล้องและเหมาะสมกับยุคดิจิทัล ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา เกิดทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนางาน มีการสร้างเครือข่าย ทั้ง เครือข่ายที่เป็นบุคลากรภายในและภายนอกเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนแนวคิด สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมการ อบรมพัฒนาความสามารถในด้านการสร้างนวัตกรรมให้เกิดการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 มีการจัดทำวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ เนื่องจากผลการวิเคราะห์ อยู่ในอันดับน้อยสุดของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมใหม่แก่องค์กรให้ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นในยุคดิจิทัล

2.2 ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

รุ่งรัตน์ พลชัย. (2563).ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มจร. วิทยาเขตอีสาน,1(3), 53.

สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐธินิชา พรพทุมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีสะเกษ

บงกช ทองเอี่ยม. (2561). การพัฒนาตัวชี้วัดทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษาวิชาชีพครูใน มหาวิทยาลัยแบบไม่จำกัดรับ. วารสารสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภูษณิศ วรสายัณห์. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลตามหลักภาวนา 4 ของผู้บริหาร
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.
วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มูฮำหมัดรุซลัน ลีอบากะลูติง. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาตราง์ กระบี่. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ
ครั้งที่ 13 มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่, 1935-1946.
- ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ออรระญา ปะภาวะเต. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- อาภาภรณ์ ภูศรี (2565). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วารสารพุทธปรัชญา
วิวัฒน์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด